

РЕЦЕНЗІЯ

**на оновлену освітньо-наукову програму
«Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська»
за спеціальністю 035 Філологія
з галузі знань 03 «Гуманітарні науки»
третього (доктор філософії) рівня вищої освіти
Сумського державного університету**

Розвиток України у тісному контакті з європейською спільнотою та дотримання європейських стандартів у галузі освіти вимагає підвищення якості підготовки фахівців зі знанням англійської та німецької мов в українських закладах вищої освіти. Відтак, зростає потреба у кваліфікованих випускниках аспірантури з цієї галузі, які володіють високим інтелектуальним потенціалом, розвинутими загальними та фаховими компетентностями і є здатними до самореалізації та саморозвитку упродовж життя.

Таким вимогам повністю відповідає оновлена освітньо-наукова програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», яка має актуальні мету й фокус та чітко окреслену логічну структуру. Простежується доцільність у порядку вивчення дисциплін циклів загальної та фахової підготовки, а саме: ОК «Філософія науки», «Культура наукової української мови» та «Методологія та методи наукових досліджень» вивчаються перед ОК «Інноваційна педагогічна діяльність», оскільки педагогічні закономірності викладання ґрунтуються на філософських та наукових етапах розвитку особистості; ОК «Управління науковими проектами» базується на загальних закономірностях сучасної лінгвістичної науки, тому вивчаються після ОК «Сучасні філологічні парадигми».

До складу робочої проектної групи входять: Наталія Таценко, докторка філологічних наук, професорка, завідувачка кафедри іноземних мов та лінгводидактики, Світлана Швачко, докторка філологічних наук, професорка кафедри германської філології та Лариса Щигло, кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри германської філології. Задля повного врахування інтересів стейкхолдерів до групи розробників також залучені аспірантка Лілія Молгамова та директорка ТОВ «Альтаїр Трейд Груп» Тетяна Анохіна.

Зміст та структура ОНП є логічними, освітні компоненти програми враховують програмні результати навчання та скеровані на підготовку майбутніх фахівців-філологів. Обов'язковим освітнім компонентом є проходження педагогічної практики за професійним спрямуванням, що сприяє якісній підготовці аспірантів до викладацької діяльності. Треба зазначити, що ефективність освітнього процесу забезпечується його чітко продуманою та збалансованою структурою програми, потужним науково-педагогічним колективом, раціональним поєднанням теоретичного навчання і практичної підготовки, яку ми спостерігаємо у оновленому варіанті рецензованої програми.

Відтак, вважаємо, що оновлена освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» підготовки докторів філософії у Сумському державному університеті відображає сучасні вимоги до підготовки фахівців германських мов та літератур і відповідає освітнім нормативам забезпечення відповідності програмних результатів навчання, запитам суспільства та роботодавців, що дозволяє рекомендувати її до використання для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія з галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

Докторка філологічних наук, професорка,
завідувачка кафедри англійської філології
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

Ущина
Валентина УЩИНА

